

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Naturavdelningen
Henrik Roos

Beslut
2022-01-14

Diarienummer
511-26516-2012

Sida
1(15)

Bildande av naturreservatet Degermossen och Store mosse i Töreboda, Skövde och Tibro kommuner

Innehållsförteckning

Uppgifter om naturreservatet
Beslut om bildande m.m.
Syftet med naturreservatet
Skälen för Länsstyrelsens beslut
Beslut om föreskrifter
Ärendets handläggning
Länsstyrelsens bedömning och motivering
Upplysningar
Ersättningstalan
Kungörelse
Så här överklagar du Länsstyrelsens beslut

Bilagor

Bilaga 1a. Beslutskarta

Bilaga 1b. precisering av undantag från A-föreskrifter

Bilaga 1c. precisering av B-föreskrifter

Bilaga 2. Översiktskarta

Bilaga 3. Skötselplan

Bilaga 4. Sakägarförteckning

Bilaga 5. Sändlista

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Naturreservatet Degermossen och Store mosse
NVR ID:	2055001
Län:	Västra Götalands län
Kommun:	Töreboda, Skövde och Tibro
Lägesbeskrivning:	Ca: 10 km norr om Tibro
Fastigheter och ägare:	<i>Enligt sakägarförteckning (bilaga 4)</i>
Nyttjanderättsinnehavare:	<i>Enligt sakägarförteckning (bilaga 4)</i>
Areal (ha):	1224 ha.
Förvaltare:	Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Natura 2000-beteckning:	-
Naturgeografisk region:	Tiveden-Tylöskogen-Kolmården/Vänerslätterna

Beslut om bildande m.m.

Länsstyrelsen förklarar det område som avgränsats på kartan i bilaga 1 som naturreservat. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken.

Naturreservatets gränser ska märkas ut i terrängen.

Namnet ska vara Naturreservatet Degermossen och Store mosse.

Beslutet riktar sig till allmänheten, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan för naturreservatets långsiktiga vård.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- Bevara och utveckla ett skogs- och myrmosaiksområde med högmossar, öppna och trädbevuxna myrar samt bitvis naturskogsartad barrskog.
- Återställa och bevara myrarnas naturliga hydrologi.
- På sikt utveckla naturvärden knutna till naturskogsartad barrskog på mark påverkad av skogsbruksåtgärder.
- Utveckla naturvärden knutna till brandsuccession
- Strukturer som varierande trädålder och trädslagsfördelning samt död ved ska på sikt förekomma i för skogsmiljöerna riklig omfattning
- Bevara myrmiljöernas rika fågelliv
- Bevara de inom området förekommande naturtyperna och/eller arterna som ingår i EU:s nätverk av skyddsvärda områden, Natura 2000, i gynnsamt tillstånd.
- Tillgängliggöra ett skogs- och myrkomplex för det rörliga friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom att:

- Området lämnas att huvudsakligen utvecklas fritt
- Hydrologisk restaurering genomförs i delar av området
- Naturvårdsbränning genomförs i delar av området enligt särskild utarbetad bränningsplan.
- Parkeringsplatser med anslutande vandringleder m.m. anläggs.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Degermossen och Store mosse utgör tillsammans ett av de största våtmarkskomplexen i Skaraborg. Objektet har högsta värde i våtmarksinventeringen och ingår i Myrskyddsplan för Sverige vilket innebär att det tillhör landets mest skyddsvärda myrområden. Etappmålet för skyddade områden klargör att Myrskyddsplanens intentioner ska genomföras.

Reservatet hyser mycket höga biologiska bevarandevärden främst på grund av sina två stora och sammanhängande öppna och till stor del opåverkade myrmarker som kombineras med öar och utskjutande uddar av skog. De bäge mossarna utgör bra exempel på högmossar med typiska strukturer som mosseplan och randskog.

Mossarna har höga ornitologiska värden med stora populationer av häckande ljungpipare och grönbena. Trana, tornfalk m.fl. häckar också på myren och tillfälligt även storspov. Myrarna och dess kantzoner utgör spelplatser och uppfödningsområden för orre och tjäder och populationen av dessa arter är relativt hög på och kring myrarna.

Reservatet utgör genom sin stora barrskogs- och myrmosaik en ovanlig miljö i Skaraborg som få människor får möjlighet att uppleva. Genom anläggande av parkeringsplatser, vandringsleder samt eventuellt också utsiktsplattformar bedöms reservatet få en ökad betydelse för friluftslivet i Skarborgsområdet.

Genom bildande av naturreservat säkerställs att dessa natur- och friluftsvärden bibehålls och kan få erforderlig skötsel.

Beslut om föreskrifter

Länsstyrelsen beslutar att följande föreskrifter ska gälla i naturreservatet. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

A. Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden (7 kap. 5 § miljöbalken)

Förbuden gäller inte de åtgärder som är förenade med tillståndsplikt enligt nedan (A10 – A13)

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. Avverka, gallra, röja, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, oavsett om de står upp eller ligger ner.
Förbudet gäller inte vid underhåll av siktgator för jakt. Träd eller vindfällan som försvårar framkomligheten på vägar, vandringsleder och liknande, får flyttas, alternativt så upparbetas klenare grenverk och stammen lämnas kvar.
2. Uppföra eller väsentligt ändra utformningen av byggnad, väg, mast, torn, vindkraftverk eller annan anläggning*.
Förbudet gäller inte uppförande och underhåll av jakttorn eller liknande konstruktion för jakt.

3. Uppföra skyltar, fast belysning eller liknande anordningar.
Förbudet gäller inte tillfälliga skyltar med angelägen samhällsinformation eller information om pågående verksamhet.
4. Bedriva jakt på tjäder, orre och järpe.
5. Dika, rensa dike, kulvertera dike, dämma, avleda, valla in eller utföra någon annan åtgärd som påverkar områdets hydrologiska förhållanden.
De befintliga diken som redovisas på karta i bilaga 1b får rensas till ursprunglig bottennivå.
6. Borra, spränga, gräva, schakta, påla eller bedriva täkt av något slag.
Förbudet gäller även husbehovstäkt.
7. Anordna upplag, fylla ut eller tippa massor.
Förbudet gäller inte mindre och tillfälliga (max 1 år) upplag i samband med underhåll av befintliga anläggningar som har tillkommit i laga ordning.
8. Använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, kalk eller gödsel.
9. Så, plantera eller sätta ut växt- eller djurarter.

**Med anläggningar avses det mesta som går att bygga eller ställa i ordning och som är lite större t.ex. stängsel, vägar, stigar, bryggor m.m.*

Det är vidare förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

10. anlägga anläggningar som tillgodoser det allmänna friluftslivets behov.
11. anlägga ny ledning*
12. bekämpa invasiva främmande arter med metoder som är förbjudna enligt A1 – A9 ovan.
13. gräva ner befintliga luftledningarna.

**Med ledning avses alla typer av kablar och rör t.ex. vatten, avlopp, fiber och el.*

Föreskrifter enligt A ovan gäller inte i följande fall:

- När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår under B.
- Vid reparation, underhåll, trädsäkring och ombyggnad av befintliga luftledningarna enligt gällande ledningsrätt, nyttjanderätt eller servitut gäller inte föreskrifterna A1, A6. Markskador ska då om möjligt undvikas, men uppkommer markskador ska de repareras.
- Vid arbete inom vägområde i syfte att underhålla eller reparera vägen gäller inte föreskrifterna A1 och A6.

B. Föreskrifter om skyldighet att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Föreskrifterna avser hela naturreservatet där inget annat anges.

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande åtgärder genomförs för att tillgodose syftet med naturreservatet:

1. Naturreservatet märks ut i terrängen.
2. Informationsskyltar, vandringsleder (*inklusive tillhörande anordningar så som spänger, skyltar och stängselgenomgångar m.m.*) anläggs och underhålls.
3. Parkeringsplatser och utsiktsplattformar anläggs och underhålls på de platser som framgår av kartan i bilaga 1c.
4. Hydrologisk restaurering genom bl.a. igenläggning av de dikesträckor som framgår av kartan i bilaga 1c.
5. Naturvårdsbränning i det område som framgår av kartan i bilaga 1c.
6. Naturvårdsinriktad skötsel av skog genom röjning, ringbarkning och plockhuggning m.m.
7. Åtgärder för att motverka angrepp av åttatandad granbarkborre eller annan art om angreppet riskerar att hota syftet med naturreservatet. Sådana åtgärder kan vara utplacering av fällor och fångstvirke, fällning och barkning av angripna träd, rotkapning och/eller barkning av vindfällan. Fällda träd ska i första hand lämnas på plats men får flyttas eller transporteras ut om natur- eller friluftsvärden påtagligt hotas. Eventuellt fångstvirke ska föras ut ur reservatet.
8. Åtgärder i syfte att bekämpa och förebygga etablering av invasiva främmande arter.
9. Avverkning/oskadliggörande av träd som utgör fara för människor, trafiksäkerhet eller egendom.
10. Genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

C. Ordningsföreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet (7 kap. 30 § miljöbalken)

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. Parkera motordrivet fordon, husvagn eller liknande utanför de anvisade parkeringsplatserna. Det är vidare förbjudet att parkera på de anvisade parkeringsplatserna i mer än 2 dygn i sträck.
2. Gräva upp växter. Plocka, svampar, mossor, och lavar.
Det är tillåtet att plocka bär och matsvamp.
3. Flytta eller ta bort, förstöra eller skada levande såväl som döda träd, grova grenar och vindfällen.

Det är vidare förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

4. Arrangera idrottstävling, läger, liknande verksamhet eller sammankomster med mer än 50 personer, *undantaget evenemang som enbart tar befintliga vägar i anspråk samt militära övningar.*

Föreskrifter enligt C ovan gäller inte i följande fall:

- När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår under B.
- När Länsstyrelsen, eller den Länsstyrelsen utser, genomför naturinventeringar vilka även kan innebära insamling av arter i vetenskapligt syfte

Ärendets handläggning

Området utpekades som ett av Sveriges mest skyddsvärda myrområden i Myrskyddsplan för Sverige 1994 samt i den reviderade versionen 2007.

Etappmålet för skyddade områden inom Sveriges miljömålssystem klargör att Myrskyddsplanen ska genomföras.

Länsstyrelsen initierade reservatsbildning 2011 efter att avverkningsanmälan i området inkommit till Skogsstyrelsen.

En viktig skötselåtgärd för att uppnå största möjliga naturvårdsnytta inom naturreservatet är att hydrologiskt återställa de delar av mossarna som utsatts för påverkan i form av dikning m.m. För att säkerställa att en hydrologisk restaurering inte innebär negativ påverkan på skogsmark utanför reservatet lät Länsstyrelsen en oberoende part göra en hydrologisk utredning av området och bedöma i vilken omfattning myrarna kan återställas utan att skada uppstår utanför reservatets gränser. Efter framtagna hydrologiska utredningar gjordes en gränsjustering för en mindre del av reservatets gräns varför Länsstyrelsen uppdrog på nytt åt oberoende

part att korrigera utredningen utifrån den nya gränsen. Denna utredning har sedan beaktats i föreskrifter och skötselplan.

Reservatet nyttjas av Försvarsmakten som övningsområde vid några tillfällen per år. Dialog har förts med Försvarsmakten som har säkerställt att reservatets föreskrifter och skötsel inte utgör hinder eller försvårar pågående övningsverksamhet.

Markåtkomst

Vid tidpunkten för detta beslut har intrångsavtal eller köpekontrakt tecknats med 18 av 25 fastigheter. Förhandlingar om intrångsersättning eller köp har förts med återstående fastigheter utan att överenskommelse har kunnat nås. Möjligheterna till markbyte har undersökts men visat sig inte vara möjligt.

Föreläggande och yttranden

Samtliga de berörda mark- och sakägare har förelagts enligt 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att yttra sig över förslag till beslut med föreskrifter och skötselplan.

Förslaget till naturreservat har remitterats till Töreboda, Tibro och Skövde kommuner, SGU och Skogsstyrelsen.

Naturskyddsföreningen i Skaraborg har fått förslaget för kännedom och eventuellt yttrande.

Yttranden

Miljösamverkan östra Skaraborg har inget att tillägga.

Skogsstyrelsen är positiva till att naturreservatet bildas och har inga ytterligare synpunkter.

Skövde kommun har avstått från att yttra sig i ärendet.

Töreboda kommun tillstyrker förslaget till naturreservat och betonar vikten av att Länsstyrelsen följer och uppfyller skötselplanen.

Tibro kommun finner förslaget om bildandet av ett naturreservat varande helt i linje med kommunens intentioner för området. Tibro kommunen förutsätter att de privata markägare som finns inom kommunens gränser blir beaktade och kompenserade efter gängse riktlinjer.

Sveriges Jordägareförbund noterar att problemet med granbarkborrar har uppmärksammats vid bildande av nya reservat men betonar vikten av att det inte enbart är för reservatet som granbarkborren måste bekämpas utan även för intilliggande granbestånd som ingår i produktionsskogbruket. Föreningen föreslår därför att föreskriften B7 ändras till ... ”påtagligt kan hota syftet med Naturreservatet eller intilliggande skogsfastigheter.”

Föreningen anser också att ersättningsprocessen med återstående markägare ska avslutas innan vidare steg tas i bildandet av reservatet.

Länsstyrelsen kommentar:

Enligt Miljöbalken 7 kap 6§ får Länsstyrelsen förpliktiga ägare och innehavare av särskild rätt att tåla skötselåtgärder som behövs för att uppnå syftet med reservatet. Det är därför inte möjligt att i B-föreskrifterna inkludera skötselåtgärder med syfte att motverka skada eller på annat sätt rikta sig till mark utanför naturreservatets gränser.

Förhandlingar med de återstående markägarna har pågått under en mycket lång tid. Möjligheten till markbyte har också undersökts men inte visat sig gå att genomföra. Det är Länsstyrelsens och Naturvårdsverkets bedömning att fortsatta förhandlingar inte skulle förbättra möjligheten till att nå avtal mellan parterna. Genom bildande av naturreservat får de återstående markägarna möjlighet att stämma staten och därigenom få sin ersättning prövad i domstol.

Markägaren Bengt Sjöberg anser att nuvarande ersättningsförslag inte är marknadsmässig och motsätter sig att hans fastighet införlivas i naturreservatet såvida han inte får marknadsmässig ersättning. Sjöberg anser vidare att det finns skäl att göra en konsekvensutredning enligt 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Sjöberg menar att det finns ett stort antal angrepp av granbarkborrar i området som inte har åtgärdats för att förhindra spridning. Han anser detta vara mycket allvarligt för de fastighetsägare som har mark i anslutning till reservatet och att detta kommer att påverka bekämpningen av granbarkborren menligt och sänka värdet på intilliggande skog.

Länsstyrelsens kommentar:

Angående ännu icke avslutade ersättningsförhandlingar, se Länsstyrelsens kommentar till Sveriges Jordägareförbunds yttrande.

En konsekvensutredning vid regelgivning enligt vad som sägs i 4 och 5 §§ ska genomföras om de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § MB dvs, ordningsföreskrifterna (C) i detta beslut, innebär höga kostnadsmässiga och andra samhälleliga konsekvenser. Reservatets C-föreskrifter innebär restriktioner för allmänheten avseende parkering och plockning av svampar, bär, lavar samt förbud mot att skada levande o döda träd. Dessa restriktioner kan inte anses få så höga samhälleliga konsekvenser att en konsekvensutredning är nödvändig.

Genom föreskrift B7 har länsstyrelsen möjlighet att genomföra åtgärder i syfte att motverka skadeangrepp av t.ex. granbarkborre om angreppet påtagligt kan hota syftet med naturreservatet. I egenskap av förvaltare av naturreservatet tillämpar Länsstyrelsen de vägledningar för hur frågan om skadeinsekter bör hanteras i skyddade områden som meddelas av Naturvårdsverket i samråd med Skogsstyrelsen. Uppdaterade vägledningar för detta har meddelats av Naturvårdsverket under 2018 och 2019. Enligt reservatets skötselplan (bilaga 3) så är Länsstyrelsens ambition att öka andelen tall i reservatet på bekostnad av gran. Detta ska ske genom flera olika skötselåtgärder som naturvårdsbränning, röjning av granplantor m.m. Förhoppningsvis kommer detta att på sikt göra reservatet mindre attraktivt för granbarkborren.

Markägaren Malte Rungård menar att naturreservatet är helt onödigt då markägarna aldrig kommer påverka mossarna med samtidiga åtgärder i den mån att de skadas och att endast små ingrepp i mossarna har skett över tid.

Rungård påpekar att föreskriften om skyddsjakt i Länsstyrelsens förslag behöver redas ut och förtydligas då den kan ge upphov till godtycklig bedömning och därmed inte är rättssäker.

Rungård anser att insektsangrepp är ett problem som är viktigt att hantera så att t.ex. granbarkborren inte tillåts skapa större skada än nödvändigt. Han menar att med Länsstyrelsens förslag kan skadan bli mer omfattande än behövt om drabbade träd och virke får ligga kvar.

Rungård anser att nuvarande ersättningsmodell är en dålig affär för markägarna då markpriser över tid har ökat på skogsfastigheter.

Länsstyrelsens kommentar:

Länsstyrelsen menar att mossarnas naturvärden har påverkats negativt genom omfattande dikningar i vissa delar av mossarna. Dessa har lett till en ökad uttorkning och igenväxningstakt. För att mossarna ska behålla och utveckla sina naturvärden över tid krävs att den pågående igenväxningen och uttorkningen motverkas genom återställning av mer naturliga hydrologiska förhållanden. Våtmarkernas växt- och djurliv är beroende av att det finns en zon runt omkring med opåverkade lagg- och skogsmiljöer som lämnas orörda så att uppvuxna träd och naturliga strukturer finns kvar eller kan utvecklas.

Länsstyrelsen har exkluderat föreslagen föreskrift om skyddsjakt i detta slutgiltiga beslut varför frågan inte längre är aktuell.

Angående granbarkborre, se Länsstyrelsens kommentar till Bengt Sjöbergs yttrande.

Angående ännu icke avslutade ersättningsförhandlingar, se Länsstyrelsens kommentar till Sveriges Jordägareförbunds yttrande.

Henrik Jönsson har inget att erinra mot att naturreservat inrättas på mark som berör hans fastighet. Han kräver dock att han ska bli ersatt till marknadsmässiga och kommersiella priser och att det därvid ska beaktas att han dels lider skada av ianspråktagen markyta, dels lider men på angränsande markytor vilka påverkas av åtgärderna med anledning av reservatet.

Länsstyrelsens kommentar:

Angående ännu icke avslutade ersättningsförhandlingar, se Länsstyrelsens kommentar till Sveriges jordägareförbunds yttrande.

Länsstyrelsens bedömning och motivering

Beskrivning av naturreservatet

Reservatet består huvudsakligen av två stora högmossar med skogsöar och i mossarna utskjutande uddar av skog. I reservatet ingår också en omgivande kantzon runt mossarna som består av mer eller mindre skogsbrukspåverkad barrskog.

Store mosse och Degermossen har flera stora öppna mosseplan med ristuvvegetation som korsas av vidsträckta dråg. Ett så stort myrområde är sällan helt opåverkat och dikningsverksamheten har bitvis skett i mossarna. I de mer dikespåverkade delarna har mosseplanet börjat växa igen och blivit förhållandevis torra. Flera väsentliga dråg och laggkärr är dock helt opåverkade.

På mossarna förekommer flera botaniskt intressanta arter bl.a. dyttåg, vitstarr och myrlilja liksom ett flertal sällsynta, hotade eller på annat sätt skyddsvärda fågelarter.

En mer utförlig beskrivning av området lämnas i skötselplanen.

Motivering av beslutet

För att reservatets myrmarker ska bibehålla och utveckla sina höga naturvärden krävs att de undantas från ingrepp och exploateringar av olika slag. Det krävs också att den pågående igenväxningen och uttorkningen motverkas genom att de delar som dikats återställs till mer naturliga hydrologiska förhållanden. Våtmarkernas växt- och djurliv är beroende av att det finns en zon runt omkring med opåverkade lagg- och skogsmiljöer. T.ex. utgör dessa miljöer uppfödningsområden för orre och tjäder och populationen av dessa arter är beroende av att dessa områden lämnas orörda så att uppvuxna träd och naturliga strukturer finns kvar eller kan utvecklas. Därav har länsstyrelsen inkluderat en skyddszon av skog i reservatet även om några av skogsbestånden i sig själv i nuläget inte hyser höga naturvärden. Detta kommer dock att utvecklas över tid.

Mot bakgrund av ovanstående anser Länsstyrelsen det motiverat att införa föreskrifterna A1-A13 som reglerar dessa typer av åtgärder i reservatet.

För att bevara och utveckla områdets naturvärden krävs att vissa skötselåtgärder genomförs. Därav anser Länsstyrelsen det motiverat att införa föreskrifterna B1-B10 som möjliggör för förvaltaren att genomföra nödvändiga skötselåtgärder.

I syfte att begränsa störning eller annan skada på reservatets flora och fauna införs föreskrifterna C1-C4.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § MB innebär så begränsade kostnadsrämsiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för konsekvensutredning av regelgivning.

Beslutets förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser.

Riksintressen m.m.

Naturreseptatet ligger inom riksintresse för naturvård Degermossen och Store mosse (NRO14076).

Kommunal översiktsplan

Detta beslut är förenligt med översiktsplanerna för Töreboda, Tibro och Skövde kommuner.

Befintligt områdesskydd

Området omfattas inte av något befintligt beslut om områdesskydd.

Miljömål

Naturreseptatet utgör ett led i arbetet med att uppnå de av riksdagen antagna miljömålen Levande skogar, Myllrande våtmarker samt Ett rikt växt- och djurliv.

Intresseprövning

Med hänsyn till områdets värden och naturreseptatets syften kommer pågående markanvändning att avsevärt försvåras. Länsstyrelsen bedömer att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreseptat. Föreskrifterna är anpassade till naturreseptatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Hushållningsbestämmelser

Naturreseptatsbildningen är förenlig med hushållningsbestämmelserna för mark- och vattenområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken och med den för området gällande översiktsplanen.

Upplysningar

Dispens från föreskrifterna

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen medge dispens från föreskrifterna för naturreservatet. Dispens får dock inte lämnas för åtgärder som strider mot syftet med naturreservatet. Om det finns synnerliga skäl får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslutet om naturreservatet (7 kap. 7 § miljöbalken).

Skogsvårdslagen

Genom beslutet om naturreservat följer att skogsvårdslagens bestämmelser upphör att gälla, i de delar av naturreservatet där skogsbruk förbjuds enligt A1. Föreskrifterna, (se 4 § Skogsvårdslagen (SFS 1979:429).

Därmed har markägaren inte längre något ansvar enligt 29 § skogsvårdslagen för att bekämpa eller förebygga insektshärjning i skog.

Militärtrafikförordning (2009:212)

Militärtrafikförordningens 9 § medger att under en militär övning och förberedelse för en sådan övning får fordon som brukas av Försvarsmakten föras i terräng trots bestämmelserna i terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594).

Annan lagstiftning gäller som vanligt

Vid sidan av föreskrifterna för naturreservatet gäller annan lagstiftning som vanligt, t.ex. följande:

- Miljöbalkens bestämmelser om Natura 2000, strandskydd, generella biotopskydd, vattenverksamhet och artskydd.
- Fridlysningsbestämmelser i artskyddsförordningen
- Terrängkörningslagen och terrängkörningsförordningen
- Kulturmiljölagen
- Jaktlagstiftningen
- Lagen om skydd mot olyckor t.ex. generella eldningsförbud och efterbevakningsansvar vid brand.
- Förordningen om invasiva främmande arter

Reservatets gränser

Reservatets gränser sammanfaller delvis med befintliga fastighetsgränser, se bilaga 1a. Även efter justeringar av sådana fastighetsgränser i kartan, t.ex. efter fastighetsbestämning eller inmätning av gräns, ska reservatsgränsen anses följa fastighetsgräns i berörd del.

Förvaltare och förvaltningsuppgifter

- Förvaltare är Länsstyrelsen i Västra Götalands län.
- Naturreservatets gränser märks ut i terrängen genom förvaltarens försorg enligt anvisningar av Naturvårdsverket.
- Förvaltningen bedrivs enligt den skötselplan som fastställts av Länsstyrelsen. Skötselplanen ska ligga till grund för naturreservatets skötsel och ska vid behov revideras.

Ersättningstalan

Om överenskommelse om ersättning inte kan träffas, måste sakägare som vill göra anspråk på ersättning eller inlösen väcka talan i Mark- och miljödomstolen som får avgöra ersättningsfrågan. Sådan talan måste enligt 31 kap. 13 § miljöbalken lämnas in till Mark- och miljödomstolen inom ett år efter att detta beslut vunnit laga kraft, i annat fall förlorar sakägaren rätten till ersättning.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i Skaraborgs Allehanda SLA, Mariestads-Tidningen samt Skaraborgsbygden. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen i Länsstyrelsens författningssamling och gäller omedelbart även om de överklagas

I detta ärende har vik länsöverdirektör Magnus Peterson beslutat. Naturvårdshandläggare Henrik Roos har varit föredragande. I handläggningen har också medverkat avdelningschef Sven Swedberg, enhetschef Johan Jannert, antikvarie Gunilla Roos Nilsson, vattenvårdshandläggare Pia Frid, länsarkitekt Emma Ahlgren och länsjurist Anna Roslund.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Magnus Peterson

Henrik Roos

Så här överklagar du Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsens beslut kan överklagas hos regeringen. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar du med vanlig post är adressen Länsstyrelsen i Västra Götalands län, 403 40 Göteborg.

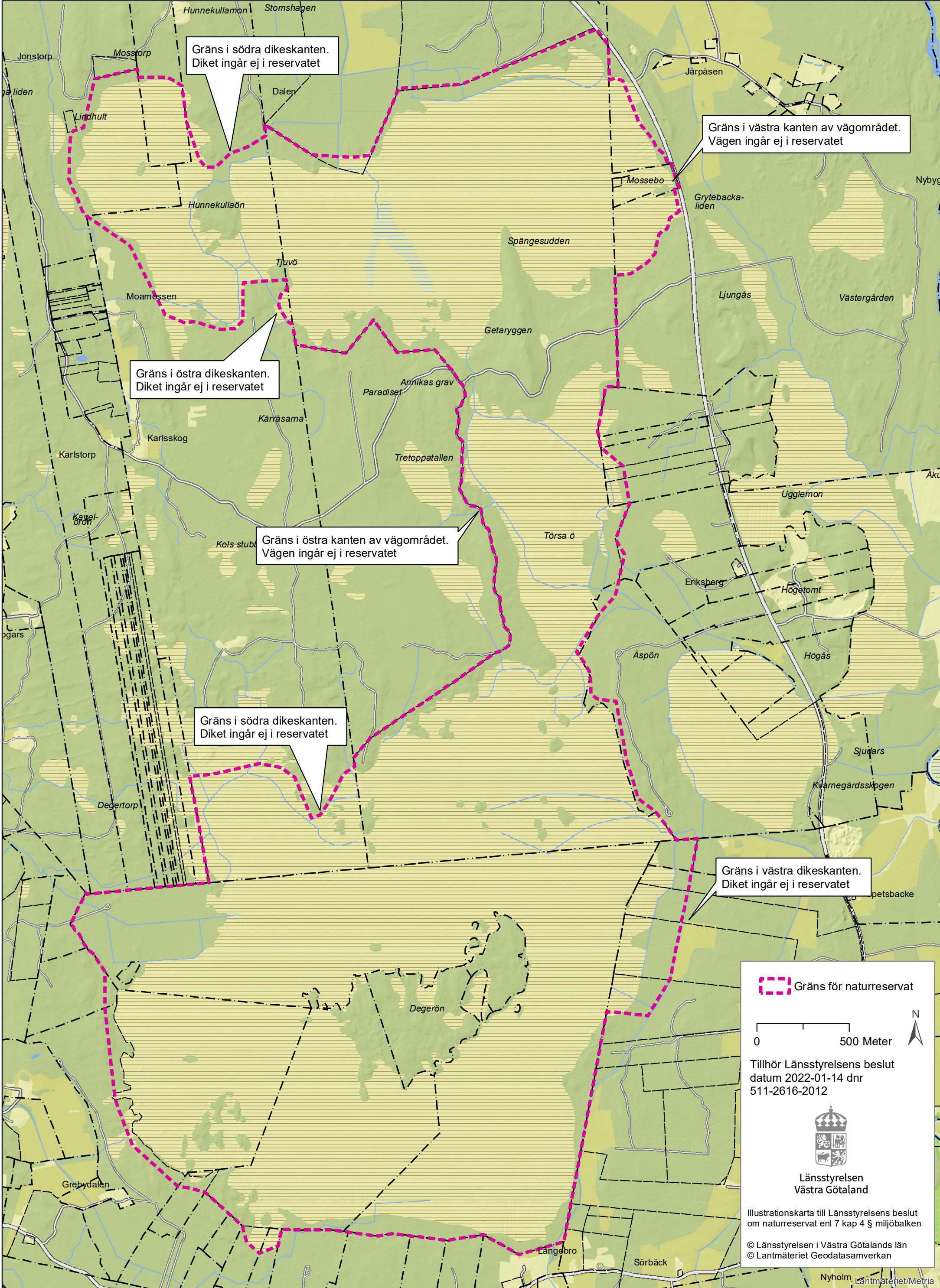
Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till regeringen.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Är du osäker på när tiden går ut kan du kontakta Länsstyrelsen.

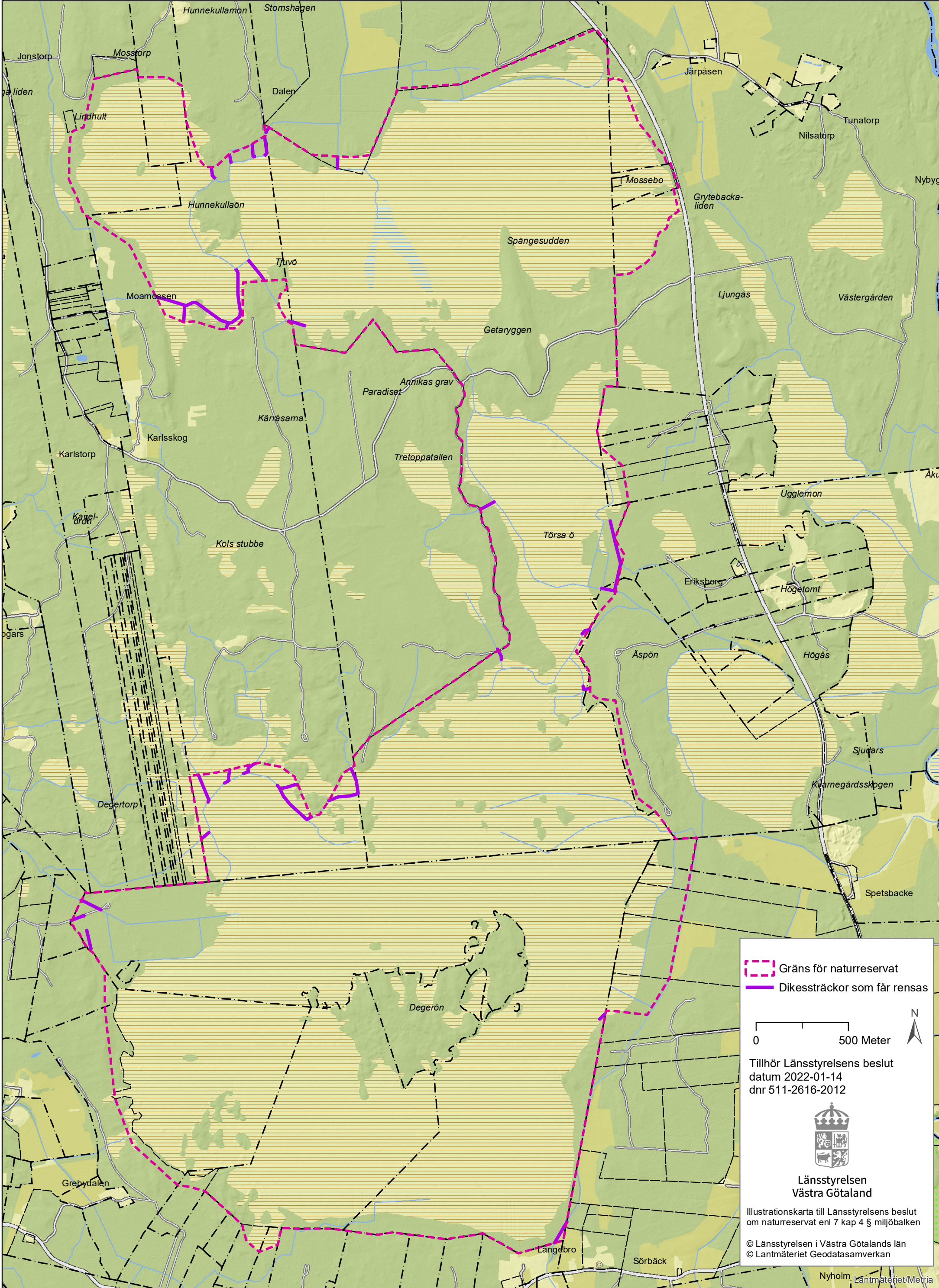
Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska du ange

- ditt namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut du överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer, samt
- hur du anser att Länsstyrelsens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

Beslutskarta
Naturreservatet Degermossen - Store mosse i Töreboda, Skövde och Tibro kommuner

Precisering av A-föreskrifter
Naturreservatet Degermossen - Store mosse i Töreboda, Skövde och Tibro kommuner

 Gräns för naturreservat
 Dikessträckor som får rensas

0 500 Meter

Tillhör Länsstyrelsens beslut
datum 2022-01-14
dnr 511-2616-2012

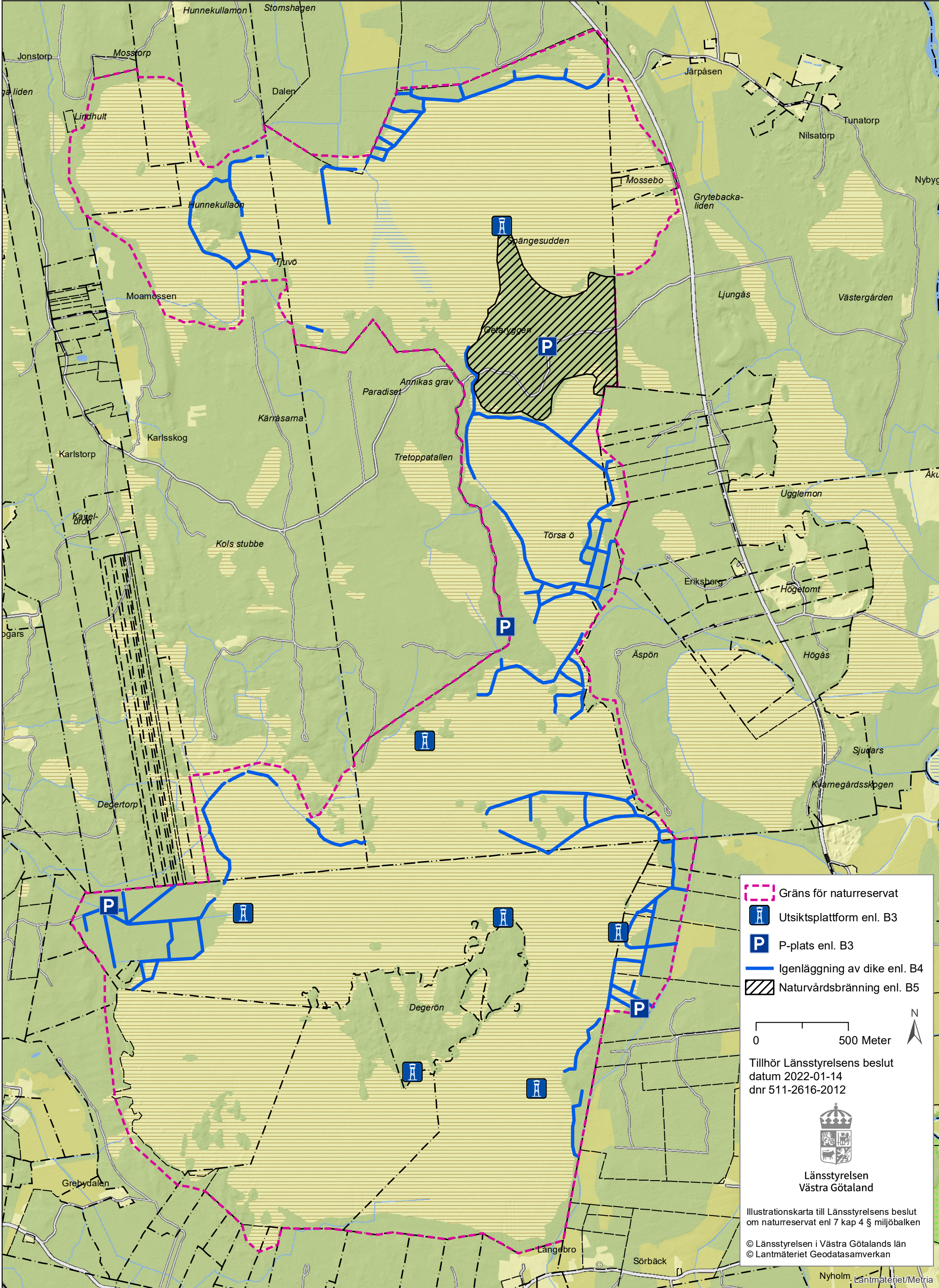

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Illustrationskarta till Länsstyrelsens beslut
om naturreservat enl 7 kap 4 § miljöbalken

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Precisering av B-föreskrifter
Naturreservatet Degermossen - Store mosse i Töreboda, Skövde och Tibro kommuner

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Bilaga 2
Översiktskarta till beslut om
naturreservatet Degermossen och Store mosse
Tillhör Länsstyrelsens beslut om
naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken
2022-01-14, dnr 511-2616-2012

